

**ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧИЙН
2018 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН,
ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Агуулга

1	Аудитын гэрчилгээ	2
2	Аудитын тайлан	4
2.1.	Оршил.....	4
2.2.	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3.	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	5
2.4.	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	5
2.5.	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	6
2.6.	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	7
2.7.	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар	7
2.8.	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	7
2.8.1	Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:.....	8
2.8.2	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад хийсэн аудитын дүнгийн талаар.....	8
2.8.3	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын дүнгийн талаар	9
2.9.	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	10
2.10	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар тодруулга	10
2.11.	Шилэн дансны мэдээлэл.....	10
2.12.	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга	10
2.13.	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл	11
3	Менежментийн захидал.....	12
3.1	Зардалтай холбоотой асуудал	12
3.1.1	Илрүүлэлт:.....	12
3.1.2	Эрсдэл:	12
3.1.3	Өгсөн зөвлөмж:	13
3.1.4	Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн	13
3.2	Зорилтот түвшинтэй холбоотой асуудал	13
3.2.1	Илрүүлэлт:.....	13
3.2.2	Эрсдэл: Төлөвлөгөөнөөс гадуурх зарцуулалт, худалдан авалт хийх, төсөв хэмнэх зарчим алдагдах	13
3.2.3	Өгсөн зөвлөмж:	13
3.2.4	Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн	13
4	Аудит хийгдсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	14
4.1	Аудит хийгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	14
4.2	Аудит хийгдсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	16
4.3	Аудит хийгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	17
4.4	Аудит хийгдсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	18
4.5	Аудит хийгдсэн жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
НББ	Нягтлан бодох бүртгэл
ТӨХК	Төрийн өмчит хувьцаат компани
ЭХС	Эрчим хүчний сайд
ЭХЯ	Эрчим хүчний яам

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД
Ц.ДАВААСҮРЭН ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2019.04.25 № 854

танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул “Зөрчилгүй” санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны төсвийн гүйцэтгэл, нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.3-т заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ
АУДИТОРЫН ОРЛОГЧ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР С.БҮРЭНБАТ

2 Аудитын тайлан

2.1. Оршил

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Төсвийн ерөнхийлөн захирагч Ц.Даваасүрэн танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн Зорилтот түвшин, зардал, авлага, өглөг, зохицуулалтын үнэ тариф боловсронгуй болгох зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2019 оны 04 дүгээр сарын 08-наас 2019 оны 4 дүгээр сарын 23-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2019 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Санхүүгийн аудитын газрын ахлах аудитор Л.Хонгорзул, аудитор Б.Даваабаатар нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2019 оны 04 дүгээр сарын 05-ны өдрийн А/1310 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3. Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан төрийн аудитын байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаарх бодлого, арга зүйг мөрдөж ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчимд нийцүүлж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, түүнд тусгасан үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох нотлох зүйлст баталгаажуулан загвар аргачлалын дагуу горим сорилыг гүйцэтгэн баримтжуулсан болно.

Аудитыг Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Төсвийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болгож, батлагдсан төлөвлөгөө хөтөлбөрийн дагуу гүйцэтгэв.

2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу байгууллагын үйл ажиллагаа, түүний гадаад дотоод орчны талаар шаардлагатай хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

ЭХЯ-ны талаарх ерөнхий мэдээллийг А101 маягтаар баталгаажуулсан болно.

ЭХЯ нь "Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн өсөлтийг хангахуйц эрчим хүчний бодлогыг хэрэгжүүлж, хүний эрүүл, аюулгүй, тав тухтай орчинд амьдрах болон үйлдвэрлэл, үйлчилгээний найдвартай, тогтвортой нөхцлийг хангах" гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилтоо тодорхойлон ажиллажээ.

Үйл ажиллагааны чиглэл:

ЭХЯ үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

1. Эрчим хүчний салбарын аюулгүй, найдвартай ажиллагаа, үр ашигтай байдлыг хангах;
2. Эрчим хүчний шинэ эх үүсвэр бий болгох, бүс нутгийн шугам сүлжээ байгуулах;
3. Эрчим хүчний хангамжийн тасралтгүй, найдвартай, аюулгүй байдлыг хангах;
4. Сэргээгдэх эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг дэмжин хөгжүүлэх;
5. Эрчим хүчний эх үүсвэрүүдийн түлшний баланс гаргах замаар нүүрсний уурхайнуудын хүчин чадлыг өргөжүүлэх;
6. Эрчим хүчний нүүрсний болон шинэ, хийн түлшний технологийг хөгжүүлэх, инновацийг дэмжих;
7. Салбарын эдийн засгийн үр ашиг, санхүүгийн чадавхийг сайжруулах, дотоод, гадаадын хөрөнгө оруулалтыг татах, олон улсын хөгжлийн чиг хандлагатай уялдуулан хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх;
8. Салбарын удирдлага болон тогтолцоог боловсронгуй болгох, тус салбарт хувийн хэвшлийн оролцоог нэмэгдүүлж, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг хөгжүүлэх замаар салбарын өрсөлдөх чадавхийг дээшлүүлэх;
9. Эрчим хүч, түлш (эрчим хүчний нүүрс)-ний салбарт шинжлэх ухаан, технологи, эрчим хүчний балансын судалгаа, стандарт, норм, нормативын баримт бичиг, техник, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэлт хийж, эрчим хүчний хэмнэлттэй, дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх явдал байна.

ЭХЯ-ны удирдлага Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох

бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль
- Монгол Улсын 2018 оны Төсвийн тухай хууль
- Эрчим хүчний хэмнэлтийн тухай хууль
- Цахилгаан, дулааны эрчим хүч, нүүрсний төлбөрийн тухай хууль
- Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль
- Эрчим хүчний тухай хууль

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт гарсан эсэх талаар дараах заалтад тэмдэглэв.

Тайлант хугацаанд Засгийн газрын 2018 оны 335 дугаар тогтоолоор Төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдэд төрийн өмчийн төлөөллийг хэрэгжүүлэх журмын 2.91-д “Эрчим хүчний салбарын төрийн өмчит компаниудын хувьцааны 70 хувийг ЭХЯ, 30 хувийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар тус тус эзэмшиж, компанийн Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал болон Төлөөлөн удирдах зөвлөлд төрийн өмчийг төлөөлөх этгээдийг томилж, чөлөөлнө” гэсэн заалтыг нэмж өөрчилсөн.

2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний зарим байгууллагуудын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой бүрэн нийцээгүй байна.

Санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагааг үнэлэхэд аудитад мэдээллийн технологийн мэргэжилтэн татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн “Пластик” програм хангамж ашигладаг байна.

Харин үндсэн үйл ажиллагаа, дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “Бага” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт “Үр нөлөөгүй” гэж үзлээ.

ЭХЯ-ны дотоод аудитын алба 39 байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаа болон Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэнд хяналт шалгалт хийжээ. Нийт 4,321.8 сая төгрөгийн зөрчил илрүүлж, 3,062.5 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 118 зөвлөмж өгч, хэрэгжилтийг хангуулж ажиллажээ.

2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитын явцад ЭХС-ын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын бэлтгэсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судалж, холбоотой эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэлсэн.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд эрсдэлийн үнэлгээний урьдчилсан горим хэрэгжүүлэн 4 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлж, эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн 7 асуудалд нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, баталгаажуулсан болно.

Аудитын чиглэл тус бүрд хамаарах илрүүлсэн эрсдэлийн жагсаалт, түүний үнэлгээг Б301 маягтаар, эрсдэлтэй асуудлыг сорих аудитын горим, сорил, түүнийг баримтжуулах, нотлох зүйлс цуглуулах арга зүйг Б401, Б402 маягтаар тус тус баримтжуулав.

2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн мөнгөн гүйлгээний тайлангийн нийт зардлын 2 хувиар сонгов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн нийт зардал 2,269,441.5 сая төгрөгийн 2 хувь буюу 45,388.8 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлээр төлөвлөлтийн шатанд тогтоосон материаллаг байдлын түвшинг өөрчлөх шаардлагагүй гэж үзсэн болно.

2.8. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 36 байгууллага, нэгжийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэн бөгөөд аудитад бүрэн хамрагдсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэрийг дараах хүснэгтээр үзүүлэв.

Аудит хийсэн тайлангийн хэлбэр

Хүснэгт №1

№	Байгууллагын нэр	Санал дүгнэлт гаргасан	Гэрээгээр хийлгэсэн	Аудитын түүвэрт	Итгэл үзүүлсэн	Аудитад хамрагдаагүй
1	Төсвийн шууд захирагч	1	1			
2	Төсөл, хөтөлбөр нэгж	5	5			
3	ТӨААН	29	29			
4	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч	1	1			
	Дүн	36	36			

Эх сурвалж: 2018 оны санхүүгийн аудитын тайлан

Аудитаар 31 санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй”, 5 тайланд “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт гаргасан байна.

2.8.1 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 138,185.9 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 115,789.8 сая төгрөгийн алдааг аудитын явцад залруулж, 0.2 хувь буюу 47.7 сая төгрөгийн зөрчилд хохирлыг барагдуулах төлбөрийн акт тогтоож, 60.4 хувь буюу 12,475.9 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлж, 39.4 хувь буюу 9,872.5 сая төгрөгийн зөрчлийг засах, давтан гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүллээ.

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах асуудлуудыг холбогдох төсвийн захирагчдаар хүлээн зөвшөөрүүлж, аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэсэн болно. Үүнд:

- Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайланд 92,509.7 сая төгрөгийн,
- ТӨХК-иудын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 23,280.5 сая төгрөг, системийн хэмжээнд нийт 115,789.8 сая төгрөгийн алдааг аудитын явцад тус тус залруулсан болно.

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил түүний шийдвэрлэлтийг дараах хүснэгтээр нэгтгэн үзүүлэв:

Алдаа, зөрчил, шийдвэрлэлт

Хүснэгт №2

№	Байгууллагын нэр	Залруулаагүй дүн		Үүнээс:									
				Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцох		Хууль хяналт байгууллага	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	ТШЗ	4	5.3			1	1.8	3	3.5				
2	ТӨААН	118	20,676.0	9	47.7	29	12,474.2	80	8,154.1				
3	ТЕЗ	5	1,715.0			1		3	1,715.0				
	Дүн	126	22,396.3	9	47.7	31	12,476.0	86	9,872.6				

Эх сурвалж: 2018 оны санхүүгийн аудитын тайлан

2.8.2 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагад хийсэн аудитын дүнгийн талаар

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудад хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант онд байгууллага, хувь хүнтэй холбоотой 2,507.2 сая төгрөгийн өглөг, авлагын үлдэгдлийг баталгаажуулж, тооцоо нийлээгүй, (хавсралт №1-ээр харуулав)

Худалдан авалт хийхдээ шууд гэрээ хийх, харьцуулалтын аргыг ашиглах, гүйцэтгэлээс илүү санхүүжилт олгох, тендерийг үндэслэлгүйгээр задлах, дутуу материал ирүүлсэн байгууллагыг сонгон шалгаруулах, гэрээ нөхөн байгуулах, гэрээний үнээс илүү санхүүжилт олгох зэрэгт 2,124.4 сая төгрөгийн худалдан авалт хийсэн, (хавсралт №2-оор харуулав)

Зардлыг зарцуулахдаа төлөвлөгөөний дагуу бус, зардлын ангилал буруу, үр дүнг дүгнээгүй байхад урамшууллыг илүү олгодог, зарцуулалтын тайлан гаргаагүй 4,616.0 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. (хавсралт №3-аар харуулав)

2.8.3 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитын дүнгийн талаар

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлсэн горим сорилын гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн аудитын 4 чиглэлээр аудитын 7 горим сорил гүйцэтгэж, үнэлэхэд 3 асуудлыг алдаа, зөрчилтөйд тооцож, 1 асуудлыг алдаа, зөрчилд тооцохгүй гэж шийдвэрлэлээ.

Аудитаар илрүүлсэн залруулаагүй алдаа, зөрчилтэй асуудлыг В501 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулсан бөгөөд байгууллагын удирдлага болон холбогдох албан тушаалтнуудад танилцуулж, баталгаажуулсан.

Зөвлөмж өгөх асуудлыг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Асуудал 1:

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн 36 байгууллагаас Дулааны цахилгаан станц-3, Дулааны цахилгаан станц-4, Улаанбаатар дулааны сүлжээ, Хөвсгөл дулааны станц, Эрчим хүчний хөгжлийн төв "Хязгаарлалттай" санал дүгнэлт авсан байна.

Энэ нь санхүүгийн тайлангийн оршин байх, толилуулга ба тодруулга, үнэн зөв байдал, иж бүрэн байх, эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй бөгөөд Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "Төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3-т Төсвийн ерөнхийлөн захирагч түүний бүрэн эрх "Өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална", 5.1.4-т "үнэн зөв байх", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүйн улмаас зөрчил гарсан байна.

Шийдэл: Албан шаардлага өгөх

Асуудал 2:

Нэг худалдан авагчийн загварын дагуу Эрчим хүчний зохицуулах хороо оны эцэст зохицуулалт хийснээс зарим харъяа байгууллагуудын батлагдсан зорилтот түвшин биелэхгүй болох эрсдэл гарч байна. Мөн оны эхэнд харилцагч байгууллагуудтай хийсэн борлуулалтын гэрээ зөрчигдөх үүнээс шалтгаалан хийсвэр дүнгээр найдваргүй авлага үүсч байна.

Шийдэл: Албан шаардлага өгөх

2.9. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Гадаад зээл, тусламжийн зардлыг сайдын багцын харилцах дансаар дамжаагүй тохиолдолд төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд оруулж тайлагнах нь сайдын багцын зардлын нийт дүн хэтрэхэд нөлөөлөх магадлалтай байна.

Эрчим хүчний зохицуулах хорооны гарч байгаа тогтоолын дагуу дулаан, цахилгааны үнэ тарифт өөрчлөлт оруулахад судалгаа шинжилгээ бүрэн хийж, тухайн тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавих шаардлагатай байна.

2.10 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн захирагч нь батлагдсан төсөв, түүний гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулсан, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой 2018 онд 5 хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан 726.4 сая төгрөгийн төсөв батлагджээ. Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Зорилтот түвшингийн үзүүлэлтийн орлогын биелэлт, зардлын гүйцэтгэл, батлагдсан төлөвлөгөөний биелэлтийг харъяа байгууллагаар нь авч үзвэл 2,615,297.4 сая төгрөг батлагдснаас 86.7 хувь буюу 2,269,441.6 сая төгрөгийн зардлын гүйцэтгэлтэй гарч, 345,855.8 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

2.11. Шилэн дансны мэдээлэл

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.

ЭХЯ-ны Хяналт, шинжилгээ үнэлгээ дотоод хяналтын газар харъяа байгууллагуудын Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт жилд 2 удаа хяналт шалгалт хийж, 3 зөвлөмж өгсөн ба 167 мэдээллийг хугацаанд нь оруулсан ба гүйцэтгэл нь 95.2 хувьтай байна.

Тус байгууллагын Шилэн дансны хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянаж, баримтжуулсан болно.

2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлт 2018 оны жилийн эцсийн байдлаар 100 хувьтай байна.

Эдгээр зөвлөмжийн биелэлтийн талаарх мэдээллийг ажлын баримт материалд хадгалсан бөгөөд гүйцэтгэлийг аудитын явцад дахин нягталсан болно.

2.13. Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

Аудитын гэрчилгээг энэ тайлангийн 1 дүгээр хэсэгт үзүүлэв.

3 Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АДБОУС болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

3.1 Зардалтай холбоотой асуудал

3.1.1 Илрүүлэлт:

Засгийн газрын 2017 оны 187 дугаар тогтоолоор өмнөх жилд мөн адил 17,150.0 сая төгрөгийг ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын Алдагдлыг бууруулахаар батладаг боловч 1,715.0 сая төгрөгийг НӨАТ-аар суутган тооцдог нь Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2.15-д "Төрөөс олгож байгаа төсвийн санхүүжилт, татаас, урамшуулалд", Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3-т "Санхүү, төсвийн зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлэх", 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Төсвийг төлөвлөх, батлах, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх хэрэгтэй", 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", 6.4.2-д "Төрийн чиг үүрэгт хамаарахгүй хөтөлбөр, арга хэмжээг санхүүжүүлэхгүй байх" гэсэн заалтуудтай тус тус нийцэхгүй байна.

3.1.2 Эрсдэл:

Зардлын зарцуулалтын ангилал болон бүртгэл буруу, төсөв хэмнэх зарчим алдагдах

3.1.3 Өгсөн зөвлөмж:

Эрчим хүчний харьяа байгууллагуудад алдагдлыг бууруулах зорилгоор олгодог Татаас санхүүжилтээс НӨАТ суутган тооцохгүй байх эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох, холбогдох арга хэмжээ авах

3.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

3.2 Зорилтот түвшинтэй холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт:

Харьяа байгууллагуудын зорилтот түвшингийн төлөвлөгөөг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар, борлуулалтад мөрдөх үнэ тарифыг Эрчим хүчний зохицуулах хороо баталдаг байна. Эдгээр батлагдсан зорилтот түвшингийн төлөвлөгөө болон үнэ тарифын зохицуулалт нь хоорондын уялдаа холбоогүй, үзүүлэлтүүд зөрүүтэй илэрхийлэгдсэн байна. Зарим харьяа байгууллагууд батлагдсан зорилтод түвшингийн төлөвлөгөөг бүрэн хангаж ажиллаагүй байна.

3.2.2 Эрсдэл: Төлөвлөгөөнөөс гадуурх зарцуулалт, худалдан авалт хийх, төсөв хэмнэх зарчим алдагдах

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Засгийн газрын 2018 оны 335 дугаар тогтоолоор Төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдэд төрийн өмчийн төлөөллийг хэрэгжүүлэх журмын 2.91-д “Эрчим хүчний салбарын төрийн өмчит компаниудын хувьцааны 70 хувийг ЭХЯ, 30 хувийг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар тус тус эзэмшиж, компанийн Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал болон Төлөөлөн удирдах зөвлөлд төрийн өмчийг төлөөлөх этгээдийг томилж, чөлөөлнө” гэсэн заалтыг мөрдөх.

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2019 оны 9 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4 Аудит хийгдсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

4.1 Аудит хийгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2017 оны 12-р сарын 31	2018 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		1,174,796,035.5	728,941,413.8
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	65,803,830.9	56,213,532.0
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	99,185,705.1	70,130,873.3
34	УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	72,767,980.3	97,612,951.5
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	54,549,438.6	63,026,744.0
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	2,236,913.8	1,732,123.9
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	10	880,252,166.8	440,225,189.1
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		2,099,565,194.1	2,775,460,318.9
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	11а, 11б	14,630,123.3	13,488,103.4
37300	Урт хугацаат зээл		14,630,123.3	13,488,103.4
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	2,084,935,070.8	2,761,972,215.5
39100	Газар		0.0	0.0
39200	Биет хөрөнгө		2,074,987,033.7	2,493,615,831.8
39300	Биет бус хөрөнгө	13	8,651,156.4	266,978,595.2
39400	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	14	1,296,880.7	1,377,788.5
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		3,274,361,229.6	3,504,401,732.7
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		748,417,617.1	893,715,746.8
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	167,199,011.1	156,841,970.6
41200	Богино хугацаат зээлийн өглөг	16а, 16б	16,093,019.1	50,589,433.7
41300	Өглөг	17а, 17б	96,704,004.5	82,250,071.1
41400	Урьдчилж орсон орлого	18а, 18б	54,401,987.5	24,002,465.7
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		581,218,606.0	736,873,776.2
42100	Урт хугацаат үнэт цаас	19	0.0	0.0
42200	Урт хугацаат зээл	20а, 20б	581,218,606.0	736,873,776.2
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		2,525,943,612.5	2,610,685,986.0
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		2,525,943,612.5	2,610,685,986.0
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		52,569,454.7	15,864,664.9
51101	Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/		1,196,158,729.7	1,283,357,813.1
51105	Нэмж төлөгдсөн капитал /ТӨҮГ/		6,940.0	6,940.0
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/		117,615,309.5	341,558,515.5

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

51200	Хуримтлагдсан үр дүн		703,554,448.6	224,935,066.9
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		456,038,730.0	744,962,985.6
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		3,274,361,229.6	3,504,401,732.7

4.2 Аудит хийгдсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2017оны 12-р сарын 31	2018 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		441,086,062.0	598,368,003.9
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	330,485,453.3	541,755,073.8
120	Нийтлэг татварын бус орлого		326,437,998.3	532,400,640.9
122	Тусламжийн орлого		4,047,455.0	9,354,433.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		110,600,608.7	56,612,930.1
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	355,505,889.7	582,175,778.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		314,277,427.5	341,372,087.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		296,968,898.7	322,182,293.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		2,564,382.3	2,422,600.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		283,628.5	290,943.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		279,021.5	273,432.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		121,047.4	121,653.1
2105	Нормативт зардал		5,535.0	2,675.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		33,519.3	24,749.1
2107	Томилолт, зочны зардал		129,233.7	102,688.1
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		144,972,751.0	163,310,164.2
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		148,579,780.0	155,633,387.2
211	ХҮҮ		0.0	1,923,134.8
212	ТАТААС		17,149,933.3	17,149,933.3
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		158,595.5	116,725.5
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		41,228,462.2	240,803,691.5
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		85,580,172.3	16,192,225.1
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		5,501,330.4	1,198,660.6
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		8,476,694.1	14,572,777.4
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		82,604,808.6	2,818,108.2

4.3 Аудит хийгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2017оны 12-р сарын 31	2018 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)		2,196,815,788.8	2,522,813,202.3
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		2,057,115,180.0	2,466,200,272.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого		2,053,067,725.0	2,457,781,904.0
122	Тусламжийн орлого		4,047,455.0	8,418,368.2
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		139,700,608.7	56,612,930.1
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		1,959,988,075.4	2,273,551,625.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		1,959,988,075.4	2,273,551,625.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		1,913,579,336.8	2,270,773,839.1
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		191,177,746.0	197,800,819.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		50,574,055.8	57,946,633.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		21,071,358.8	18,288,305.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		1,061,643,609.0	1,215,975,352.2
2105	Нормативт зардал		4,489.0	3,055.9
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		37,402.0	24,840.2
2107	Томилолт, зочны зардал		127,621.4	102,031.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		576,634,931.8	779,769,035.4
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		12,308,123.0	863,765.3
211	ХҮҮ		0.0	1,861,666.4
212	ТАТААС		17,149,933.3	800,000.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		29,258,805.3	116,119.9
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)		236,827,713.3	249,261,576.8
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)		1,413,032.2	4,514,526.9
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		177,892,728.3	290,338,371.6
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		177,892,728.3	290,338,371.6
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		177,892,728.3	290,338,371.6
2260	Гадаад эх үүсвэрээр		0.0	0.0
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)		-176,479,696.1	-285,823,844.7
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН		-52,553,374.8	26,971,969.1
14	Бусад эх үүсвэр		5,967,618.4	78,702,097.5
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ		41,228,462.2	35,558,767.3
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ		17,292,531.0	16,171,361.1
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)		7,794,642.5	-9,590,298.8
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		58,009,188.4	65,803,830.9
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		65,803,830.9	56,213,532.0

4.4 Аудит хийгдсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,502,198,093.0	0.0	2,502,198,093.0
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-105,386,216.0	0.0	-105,386,216.0
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,396,811,877.0	0.0	2,396,811,877.0
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	1,517,997.4	0.0	1,517,997.4
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	45,008,929.5	0.0	45,008,929.5
9	Тайлант үеийн үр дүн	82,604,808.6	0.0	82,604,808.6
10	2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,525,943,612.5	0.0	2,525,943,612.5
11	2018 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,525,943,612.5	0.0	2,525,943,612.5
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-441,066,892.4	0.0	-441,066,892.4
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,084,876,720.1	0.0	2,084,876,720.1
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	309,856,835.5	0.0	309,856,835.5
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-33,910,062.0	0.0	-33,910,062.0
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	248,382,873.0	0.0	248,382,873.0
18	Зарласан ногдол ашиг	-1,332,221.9	0.0	-1,332,221.9
19	Тайлант үеийн үр дүн	2,818,108.2	0.0	2,818,108.2
20	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,610,685,986.0	0.0	2,610,685,986.0

4.5 Аудит хийгдсэн жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	161,046,363.4	157,777,014.4	-3,269,348.95	98.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	22,265,177.2	26,737,141.1	4,471,963.86	120.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,072,777.2	9,545,077.5	4,472,300.28	188.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,136,440.9	1,124,250.9	-12,189.99	98.9
210101	Үндсэн цалин	846,351.0	843,483.6	-2,867.41	99.7
210102	Нэмэгдэл	210,429.6	201,107.0	-9,322.58	95.6
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	79,660.3	79,660.3	0.00	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	136,372.9	136,372.9	0.00	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	90,915.3	92,420.5	1,505.16	101.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	11,364.4	9,859.2	-1,505.16	86.8
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,091.5	9,091.5	0.00	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,272.9	2,272.9	0.00	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,728.8	22,728.8	0.00	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	83,706.6	83,193.6	-513.00	99.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	51,136.6	50,623.6	-513.00	99.0
210302	Түлш, халаалт	26,336.0	26,336.0	0.00	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	6,234.0	6,234.0	0.00	100.0
210304	Байрны түрээс	0.0	0.0	0.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,921.6	50,134.8	-786.82	98.5
210401	Бичиг хэрэг	13,338.1	13,338.1	0.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	7,640.3	7,640.3	0.00	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	22,988.4	22,217.5	-770.91	96.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,446.8	1,446.8	0.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,508.0	5,492.1	-15.90	99.7
2105	Нормативт зардал	2,776.9	1,355.9	-1,421.02	48.8
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,776.9	1,355.9	-1,421.02	48.8
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	57,163.4	57,163.3	-0.10	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	32,000.0	31,825.4	-174.56	99.5
210602	Тавилга	0.0	0.0	0.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,074.1	1,074.1	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	24,089.3	24,263.8	174.46	100.7
2107	Томилолт, зочны зардал	35,579.3	35,525.3	-54.03	99.8
210701	Гадаад албан томилолт	0.0	0.0	0.00	
210702	Дотоод албан томилолт	35,579.3	35,525.3	-54.03	99.8
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.0	0.0	0.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,792,015.6	7,338,143.0	4,546,127.38	262.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,767,172.6	7,313,324.8	4,546,152.17	264.3

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	4,712.4	4,712.4	0.00	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.0	0.0	0.00	
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,230.6	10,205.8	-24.79	99.8
210807	Газрын төлбөр	0.0	0.0	0.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	9,900.0	9,900.0	0.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	777,800.0	718,937.9	-58,862.14	92.4
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	777,800.0	718,937.9	-58,862.14	92.4
212	ТАТААС	17,150,000.0	17,149,933.3	-66.70	100.0
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	17,150,000.0	17,149,933.3	-66.70	100.0
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	17,150,000.0	17,149,933.3	-66.70	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	42,400.0	42,130.3	-269.71	99.4
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	4,400.0	4,400.0	0.00	100.0
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	4,400.0	4,400.0	0.00	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	38,000.0	37,730.3	-269.71	99.3
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	38,000.0	37,730.3	-269.71	99.3
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	116,893,921.3	109,510,229.7	-7,383,691.57	93.7
220001	Барилга байгууламж	35,661,921.7	34,904,997.4	-756,924.26	97.9
221001	Их засвар	2,000,000.0	1,999,999.7	-0.33	100.0
222001	Тоног төхөөрөмж	77,942,315.9	72,605,232.6	-5,337,083.27	93.2
223001	Бусад хөрөнгө	1,289,683.7	0.0	-1,289,683.70	-
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	21,887,264.9	21,529,643.7	-357,621.25	98.4
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	21,887,264.9	21,529,643.7	-357,621.25	98.4
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	161,046,363.4	163,061,709.2	2,015,345.77	101.3
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	57,159,926.3	56,329,012.1	-830,914.23	98.5
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	57,159,926.3	56,329,012.1	-830,914.23	98.5
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	99,870,394.9	98,314,328.9	-1,556,065.97	98.4
350004	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	99,870,394.9	98,314,328.9	-1,556,065.97	98.4
36	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	4,016,042.2	8,418,368.2	4,402,325.96	209.6
360001	Тусламжийн эх үүсвэрээс санхүүжих	4,016,042.2	8,418,368.2	4,402,325.96	209.6
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	5,284,694.7		
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	190.00	190.00	0.00	100.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	0.00	0.00	0.00	
610001	Төсвийн байгууллага	0.00	0.00	0.00	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	95.00	95.00	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	13.00	13.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	68.00	68.00	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	14.00	14.00	0.00	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	0.00	0.00	0.00	

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн	Аудитын код:	САГ-2019/30/СТА-ТЕЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагууд			Сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
А	3	4	5	6	7

ТӨСВИЙН ЕРӨНХИЙЛӨН ЗАХИРАГЧ

I.ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙДЫН ЭРХЛЭХ АСУУДЛЫН ХҮРЭЭНИЙ БАЙГУУЛЛАГУУДЫН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

1	Засгийн газрын 2017 оны 187 дугаар тогтоолоор өмнөх жилд мөн адил 17,150.0 сая төгрөгийг ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын Алдагдлыг бууруулахаар батладаг боловч 1,715.0 сая төгрөгийг НӨАТ-аар суутган тооцдог байна	1,715.0	Зөвлөмж өгөх	Сайд нягтлан бодогч	Ерөнхий	Ц.Даваасүрэн П.Энхцэлмэг
2	Харьяа байгууллагуудын зорилот түвшингийн төлөвлөгөөг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар, борлуулалтад мөрдөх үнэ тарифыг Эрчим хүчний зохицуулах хороо баталдаг байна. Эдгээр батлагдсан зорилот түвшингийн төлөвлөгөө болон үнэ тарифын зохицуулалт нь хоорондын уялдаа холбоогүй, үзүүлэлтүүд зөрүүтэй илэрхийлэгдсэн байна. Зарим харьяа байгууллагууд батлагдсан зорилот түвшингийн төлөвлөгөөг бүрэн хангаж ажиллаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Сайд нягтлан бодогч	Ерөнхий	Ц.Даваасүрэн П.Энхцэлмэг
3	ЭХС-ын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн 36 байгууллагаас Дулааны цахилгаан станц-3, Дулааны цахилгаан станц-4, Улаанбаатар дулааны сүлжээ, Хөвсгөл дулааны станц, Эрчим хүчний хөгжлийн төв "Хязгаарлалта" санал дүгнэлт авсан байна.	-	Албан шаардлага өгөх	Сайд нягтлан бодогч	Ерөнхий	Ц.Даваасүрэн П.Энхцэлмэг
4	Нэг худалдан авагчийн загварын дагуу Эрчим хүчний зохицуулах хороо оны эцэст зохицуулалт хийснээс зарим харьяа байгууллагуудын батлагдсан зорилот түвшин биелэхгүй болох эрсдэл гарч байна. Мөн оны эхэнд харилцагч байгууллагуудтай хийсэн борлуулалтын гэрээ зөрчигдөх үүнээс шалтгаалан хийсвэр дүнгээр найдваргүй авлага үүсч байна.	-	Албан шаардлага өгөх	Сайд нягтлан бодогч	Ерөнхий	Ц.Даваасүрэн П.Энхцэлмэг
Дүн		1,715.0				

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

II.ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ЯАМ

1	Яамны урсгал зардлаас "Эрчим хүчний системийн үр ашиг" төслийн автомашинд 4ш дугуй худалдан авахад 1,360.0 мянган төгрөг зарцуулсан, төслийн данснаас 1,116.5 мянган төгрөгийг буцаан яамны автомашины засварт шилжүүлж, үлдсэн 243.5 мянган төгрөгийг авлагыг барагдуулаагүй байна.	0.2	Зөвлөмж өгөх	Төрийн нарийн бичгийн дарга Ерөнхий нягтлан бодогч		Ж.Мэндсайхан П.Энхцэлмэг
2	Тайлан оны эцэст авлага 1,479.1 мянга, өглөг 198.6 мянган төгрөгөөр өссөн, авлагын хувьд нийгмийн даатгалын шимтгэлээс хөнгөлөлт үзүүлсэн, өглөгийн хувьд яамны урсгал хариуцсан санхүүгийн мэргэжилтэн жижиг мөнгөн сангийн гүйлгээг төрийн сангийн програмд шивээгүй байна.	1.6	Зөвлөмж өгөх	Төрийн нарийн бичгийн дарга Ерөнхий нягтлан бодогч		Ж.Мэндсайхан П.Энхцэлмэг
3	Яамны байрны урсгал засварт 840.0 мянга, автомашины засвар үйлчилгээнд 703.5 мянган төгрөг, нийт 1,543.5 мянган төгрөгийг хувь хүний дансанд шилжүүлсэн бөгөөд ХХОАТ-т 154.4 мянган төгрөг суутган тооцоогүй байна.	1.5	Зөвлөмж өгөх	Төрийн нарийн бичгийн дарга Ерөнхий нягтлан бодогч		Ж.Мэндсайхан П.Энхцэлмэг
4	Эрчим хүчний яам "Эрдэнэбүрэн усан цахилгаан станц" төслөөс 804.0 мянга, "Дулааны цахилгаан станц-4" төслөөс 459.7 мянга, нийт 1,263.7 мянган төгрөгийг шатахууны зардалд зарцуулсан байна.	1.4	Албан шаардлага өгөх	Төрийн нарийн бичгийн дарга Ерөнхий нягтлан бодогч		Ж.Мэндсайхан П.Энхцэлмэг
5	Дотоод албан томилолтоор Өмнөговь аймагт ажилласан Д.Мөнхжаргал 290.0 мянга, Х.Бекболат 290.0 мянга, нийт 580.0 мянган төгрөгийг анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар зарцуулсан байна.	0.6	Албан шаардлага өгөх	Төрийн нарийн бичгийн дарга Ерөнхий нягтлан бодогч		Ж.Мэндсайхан П.Энхцэлмэг
Дүн		5.3				

III. ТӨРИЙН ӨМЧИТ ХУВЬЦААТ КОМПАНИУД

1	Мөрөн сумын орон нутгийн төсвийн 32 байгууллагад хүчингүй болсон тарифаар дулаан нийлүүлэх гэрээ хийж, нийт 977.9 сая төгрөгийн орлого олох боломжийг алдсан, энэ үйл ажиллагаатай холбоотой 659.5 сая төгрөгийн хэрэгжээгүй борлуулалт, авлагыг нөхөн бүртгэсэн.	977.9	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч		Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
2	"Дулаан-Орд" ХХК-тай байгуулсан ажлын байрны зориулалтаар ус, дулаан дамжуулах төв түрээслүүлэх гэрээгээр түрээслэгч тус төвөөр дамжуулан борлуулсан дулааны орлогын 70.0 хувь, дулаан дамжуулах төвд гарсан зардал, төвийн нэг ажилтаны цалин 384.0 мянган төгрөгийг сар бүр түрээслэгч хариуцна гэж илт ашиг сонирхлын зөрчилтэй гэрээ байгуулсан.	-	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч		Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
3	Харилцагч 9 байгууллагатай 137,986.9 мянган төгрөгийн өглөгийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, актаар баталгаажсан "Абдикс" ХХК-ийн өглөгийг 1,453.2 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан.	139.4	Албан шаардлага хүргүүлэх			
4	69,487.7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө өөр байгууллагад давхар бүртгэлтэй байна.	69.5	Албан шаардлага хүргүүлэх			
5	Компанийн өмнөх гүйцэтгэх захирал ТУЗ болон ТӨБЗГ-ын шийдвэргүйгээр өөртөө 1,417.0 мянган төгрөгийн урамшуулал олгож, 170.0 мянган төгрөгийн ажил олгогчийн НДШ төлсөн.	1.6	Төлбөрийн акт тогтоох	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч		Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
6	Кассын зарлагын баримтад мөнгө хүлээн авагчаар гарын үсэг зуруулдаггүй, анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу ажил гүйлгээ бүртгэсэн.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч		Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
7	1. Үндсэн хөрөнгийн дансанд бараа материалын чанартай зүйлс, бараа материалын дансанд үндсэн хөрөнгийн чанартай зүйлс бүртгэсэн 2. Дуусаагүй барилга дансыг бараа материалд бүртгэж тайлагнасан.	47.9	Зөвлөмж өгөх			
8	Хөрөнгийн тооллого, тооцоо бодолтыг чанартай хийгээгүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч		Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
9	Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн тооцоонд Эрчим хүчний зохицуулах хорооны 2016 оны 53 дугаар тогтоолоор баталсан "Эрчим хүчний тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцох журам"-ыг мөрдөөгүй, хөрөнгийн ашиглах хугацааг 1-55 жилийн зөрүүтэй тооцсон.	-	Зөвлөмж өгөх			
10	Төрийн өмч санхүүгийн тайланд 33,981,526.3 мянга, улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд 26,008,174.1 мянга, компанийн дүрэмд 32,380,792.0 мянган төгрөг гэж тус тус зөрүүтэй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч		Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

11	Тайлант оны нүүрс, шатах тослох материал, тээвэрлэлтийн худалдан авалтыг нийлүүлэгч байгууллагуудаас татварын цахим системд 9,465.8 мянган төгрөгөөр илүү бүртгэснээс үндэслэлгүйгээр НӨАТ-аас хасалт хийсэн, 61,056.6 мянган төгрөг дутуу бүртгэснээс НӨАТ-ын өглөгөөс хасалт хийх боломжыг алдсан.	70.5	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
12	Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд зарцуулсан нүүрсний зарцуулалт инженерийн албаны тооцоогоор 24,238.0 тн, эдийн засагчийн тооцоогоор 24,140.0 тн, санхүүгийн тайлангаар 24,250.0 тн гэж тус тус зөрүүтэй тайлагнасан.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
13	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиггүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Цогоо, В.Мөнгөнцэцэг
Хөвсгөлийн дулааны станцын дүн		1,306.8			
1	"Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ" ТӨХК нь тендерт шалгарч ажил гүйцэтгэсэн компаниудын гэрээний дүнг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд зөрүүтэй байрлуулсан. Үүнд: • Говьсүмбэр салбар 35/6 кВ Шивээговь дэд станц ТП-55, 57, 59, Хонгор дэд станц ТП-1, 3, 7 дээвэр засварлах тендерт "Их гүн констракшн" ХХК шалгарч 20.4 сая төгрөгийн дүн бүхий гэрээг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд 20.5 сая төгрөгөөр байрлуулж 0.1 сая төгрөгийн зөрүүтэй тайлагнасан байна. • Говьсүмбэр салбар Донгли автокраны мотор солих, Дорноговь салбар 47-99 БРА Ликап автомашинд засвар хийх тендерт "Аготем" ХХК шалгарч 16.0 сая төгрөгийн дүн бүхий гэрээг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд 22.0 сая төгрөгөөр байгуулж 6.0 сая төгрөгийн зөрүүтэй тайлагнасан байна. • Стандарт дүрэм журмууд, нэг маягийн ажлын зургууд тендерт "ЭХХХ" ХХК шалгарч 10.0 сая төгрөгийн дүн бүхий гэрээ байгуулсан боловч тус гэрээний дүнг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд байрлуулаагүй байна.	16.2	Зөвлөмж өгөх	Худалдан авах ажиллагааны хангамжийн албаны дарга	П.Ганбаяр
2	"Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ" ТӨХК нь тендерт шалгарч ажил гүйцэтгэсэн дараах компаниудын мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд байрлуулаагүй байна. Үүнд: • "БЭӨБЦТС" ТӨХК-ийн 3 дугаар давхарын 301 дүгээр өрөөний их засвар ХАН№18/27 дугаар бүхий тендерт "Эко Монгол экьюпмент" ХХК шалгарч 17.0 сая төгрөгийн дүн бүхий гэрээ байгуулж ажил гүйцэтгэсэн байна. Тус компанийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн хуудсанд байрлуулаагүй. • Трансформаторын тос Багц№01 НТШ18/07 дугаар бүхий тендерт "Таван тайхар" ХХК шалгарч 9.9 сая төгрөгийн дүн бүхий гэрээг байгуулж ажил гүйцэтгэсэн байна. Тус компанийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн хуудсанд байрлуулаагүй.	27.0	Зөвлөмж өгөх		
3	"Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ" ТӨХК нь гарын үсэг, тамгагүйгээр 6.9 сая төгрөгийн өртөг бүхий бараа материалын орлого, зарлагын гүйлгээг хийсэн байна. Анхан шатны баримтын бүрдэл дутуу гэж үзэж байна.	6.9	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Т.Болдсанаа
4	"Гал импекс" ХХК-иас 2018 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдөр 0.3 сая төгрөгийн галын булангийн багц худалдан авч орлогод авахдаа НӨАТ-тэй дүнгээр бүртгэн өртгийг буруу илэрхийлсэн байна.	0.3	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Т.Болдсанаа
5	"Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ" ТӨХК нь дараах нэр төрлийн бараа материалуудыг орлогод бүртгэхдээ нэр төрөл болон тоо хэмжээ, нэгжийн үнийг буруу бүртгэсэн байна. • 2018 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр Хосбаяр гэдэг хувь хүнээс 2 ширхэг чагтан голыг 0.2 сая төгрөгөөр худалдан авсан байна. Тус чагтан голыг 2018 оны 02 сарын 28-ны өдөр орлогод бүртгэхдээ бууралттай хальс нэр төрлөөр андууран бүртгэсэн байна. • 2018 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдөр "Сийл жет Монголиа" ХХК-иас тус бүр 0.1 сая төгрөгийн үнэ бүхий нийт 4 ширхэг сальник худалдан авч орлогод бүртгэсэн байна. Тус бараа материалыг орлогод авахдаа 0.5 сая төгрөгийн үнэ бүхий 1 ширхэг сальник гэж буруу бүртгэсэн байна.	0.7	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Т.Болдсанаа
6	"Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ" ТӨХК-ийн үнэлгээний хорооны нэг гишүүний АЗ сертификатын хугацаа 2018 оны 02 дугаар сарын 09-ний өдөр дууссан байхад үнэлгээний хороонд орж ажилласан байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Худалдан авах ажиллагааны хангамжийн албаны дарга	П.Ганбаяр
7	Шатахуун АИ92, АИ80, ДТ, тос, тослох материал НТШ№18/06 дугаартай тендерт "НИК" ХХК шалгарч 236.9 сая төгрөгийн дүн бүхий гэрээг байгуулсан байна. Тус гэрээг зохих баримтанд хавсаргаж архивлаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Худалдан авах ажиллагааны хангамжийн албаны дарга	П.Ганбаяр
Багануур зүүн өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээний дүн		51.1			
1	Диспетчерийн үндэсний төвөөс худалдан авсан 10,046,608 кВт/ цагийн цахилгаан эрчим хүчний тарифыг 2.3 дахин буюу 128.7 төгрөгөөр өсгөсөн, уул уурхайн компаниудад нийлүүлж байгаа цахилгааны үнэ тарифийг 2015 оноос хойш индексжүүлээгүй	1,293.0	Албан шаардлага хургуулах	Эрчим хүчний сайд	
2	Өндөр насны тэтгэвэрт гарсан ахмад ажилнуудад 11.1 сая төгрөг, Үйлдвэрчний эвлэлийн хороотой хийсэн хамтын гэрээнд заасан олгооворт 6.2 сая төгрөг, спортын арга хэмжээний 8.7 сая төгрөгийн зардлуудад захирлын тушаал болон төсөв гаргаагүй нь	11.1	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал	Г.Отгонбаатар
3	Шүүхийн шийдвэрээр ажлаас буруу халсан нь тогтоогдсон ажилтанд олгосон цалингийн нөхөн олговор 4.8 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны зардалд оруулан тооцсон нь Иргэний хуулийн 498 дугаар зүйлийн 498.5-д "этгээд өөрийн шууд санаатай буюу илтэд болгоомжгүй үйлдлээр гэм хор учруулсан бол гэм хорыг арилгасан байгууллага өөрт учирсан хохирлыг тухайн гэм буруутай этгээдээс шаардаж гаргуулах эрхтэй" заалттай нийцэхгүй байна.	4.8	Төлбөрийн акт тогтоох	Гүйцэтгэх захирал	Г.Отгонбаатар
Дорнод бүсийн эрчим хүчний системийн дүн		1,308.9			
1	Эздийн өмчийн бусад хэсэг дансанд эх үүсвэр нь тодорхойгүй 66,075.2 мянган төгрөгийн үлдэгдэл бүртгэлтэй байна.	66.1	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	А.Тлейхан М.Мандах
2	Шилэн дансанд байршуулсан мэдээллийг шалгахад дараах асуудлууд илэрсэн. Үүнд: - Таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг хэсэгт Өөр утга оруулсан - Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ хэсэгт 1-3 сар "Хоосон", 4-5 сар "Мэдээлэл байхгүй" 6-12 сарын мэдээлэл оруулах хэсэгт тухайн сарын гүйлгээг бус сар бүр 1-ээс хойших сарын 5.0 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй гүйлгээг оруулсан байна. Зөвхөн тухайн сарын гүйлгээг оруулах -Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайланг оруулаагүй	-	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	А.Тлейхан М.Мандах
3	Тус хороо нь байгууллагын жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан гараагүй, ажлын үр дүнг дүгнээгүй байхад 2018 оны 12 дугаар сарын 27-нд 70 ажилтанд 86,048.5 мянган төгрөгийн жилийн ажлын үр дүнгийн шагналын урьдчилгааг олгосон байна.	86.1	Зөвлөмж өгөх	Дарга Нягтлан бодогч	А.Тлейхан М.Мандах
4	Тайлант оны эцэст 2015, 2016 онд үүссэн 4 харилцагчтай холбоотой 114.0 сая төгрөгийн авлага, 2014 оноос өмнө үүссэн 2 харилцагчтай холбоотой 2.0 сая төгрөгийн өглөг, нийт 116.0 сая төгрөгийн өглөг, авлагыг барагдуулаагүй байна.	116.0	Албан шаардлага хургуулах	Дарга Нягтлан бодогч	А.Тлейхан М.Мандах
Эрчим хүчний зохицуулах хорооны дүн		268.2			
1	Зардлыг буруу ангилж дотоод үйл ажиллагааны зардлыг ББӨ-т бүртгэсэн нь зардлын бүтэц буруу илэрхийлэх, санхүүгийн тайлан хэрэглэгчдэд мэдээлэл буруу өгөх.	20.4	Зөвлөмж өгөх	Нягтлан бодогч	С. Гэрэлт-Од
2	Өөрийн байгууллагын хэрэгцээнд ашиглагдаж байгаа халаалт, гэрэл, цахилгааны зардлыг тооцдоггүй, бүртгэхгүй үйл ажиллагааны зардалд дутуу тайлагнагдсан.	1.1			
3	Авлага, өглөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлсэн акт үйлдэж баталгаажуулаагүй, тайлан бүртгэлд тусгасан байна.	20.3	Албан шаардлага хургуулах	Нягтлан бодогч	С. Гэрэлт-Од

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4	Худалдан авах ажиллагааны дагуу хийгдсэн ажил, бараа үйчилгээг хүлээн авахдаа техникийн комисс томилогүй, гэрээ дүгнэхгүйгээр ажил хүлээлцсэн акт үйлдэн санхүүжилт олгосон байна.	11.5	Албан шаардлага хүргүүлэх	Хангамжийн инженер	С.Өсөхжаргал
5	Тайлант онд дотоод хяналтын нэгж гүйцэтгэх ажлын төлөвлөгөө батлуулаагүй мөн тус чиглэлээр ажил хийгээгүй байна.		Зөвлөмж өгөх	Хууль, дотоод хяналтын нэгжийн зөвлөх	Т.Буманцагч
Даланзадгадын дулааны цахилгаан станцын дүн		53.3			
1	Буцалтгүй тусламжийн 2.3 сая, баяр ёслол, арга хэмжээний 3.2 сая, спортын арга хэмжээний 1.8 сая, нийт 7.3 сая төгрөгийг Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөгт шингээн зарцуулсан байна.	7.3	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Энхмөрөн
2	Банкны хүүгийн орлого болох 3.2 сая төгрөгийг тусгайлан хувь хэмжээтэй орлогоор тусгаж 0.3 сая төгрөгийн татварыг тооцоогүй байна.	0.3	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Энхмөрөн
Ховдын дулааны станцын дүн		7.6			
1	Нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнасан цалинг ХХОАТ-ын тайланд тайлагнасан цалин түүнтэй адилтгах орлоготой тулган шалгахад ХХОАТ-ын тайланд цалин түүнтэй адилтгах орлогыг 2.4 сая төгрөгөөр дутуу, 10.5 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасан байна.	12.8	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч Тооцооны нягтлан бодогч	Ч.Бямбаа Э.Наранбаатар
2	ХХОАТ-ын тухай хуулийн албан татварын хөнгөлөлтийн дүн шинэчлэгдсэнтэй холбоотойгоор 0.2 сая төгрөгийн цалинг ажигчдад дутуу олгосон байна.	0.2	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч Тооцооны нягтлан бодогч	Ч.Бямбаа Э.Наранбаатар
3	Худалдан авах төлөвлөгөөний дагуу хопхивч худалдан авахад 13.4 сая төгрөг, суудлын авто машины сэлбэг худалдан авахад 12.3 сая төгрөг, хар өнгөт металл худалдан авахад 12.1 сая төгрөг, сэлбэг, бараа материал худалдан авахад 12.8 сая төгрөг, жийрэг, жийргэвчний материал худалдан авахад 12.4 сая төгрөг, нийт 63.0 сая төгрөгийн худалдан авалтыг тодорхой үндэслэлгүй задгалж шууд худалдан авалтын аргаар худалдан авсан байна.	63	Зөвлөмж өгөх	Дэд захирал дарга ААХА-ны	Б.Төрмөнх Г.Амарбаясгалан
Амгалан дулааны станцын дүн		76.0			
1	Сангийн яам ба "ӨБЦТС" ТӨХ-ийн хооронд байгуулсан дамжуулан зээлдүүлэх 2018 оны 4 дүгээр сарын 4-ний өдрийн 25 тоот гэрээнд заасан зээл, зээлийн хүүгийн төлбөр 73.7 сая төгрөгийн төлөх хугацааг 14-29 хоног хэтрүүлэн төлсөн байна.	73.7	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал нягтлан бодогч	Т.Жаргалсайхан М.Өлзийнэмэх
Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээний дүн		73.7			
1	Компанийн гүйцэтгэх захирлын 2017 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 448 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Дараа тайлан гаргахаар мөнгө олгох, зарцуулах, тайлагнах журам"-ын 1.6-д "Сургалтын төлбөрийг хувь хүмүүст олгохгүй ба урьдчилан батлагдсан төлөвлөгөө, гэрээний дагуу байгууллага бэлэн бус тооцоогоор барагдуулна" гэсэн заалтыг зөрчин 5.3 сая төгрөгийн сургалтын мөнгө бэлнээр хувь хүмүүст олгосон байна.	5.3	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Чимэддорж Ц.Ууганбаяр
2	А. Шатахууны зарцуулалтын тайлан гаргаж, жолоочийн тооцооны хуудсыг бүртгэж хянуулаагүй, зарцуулалтыг гүйцэтгэлээр нь бус сарын эцэст нэгтгэсэн дүнгээр 5.4 сая төгрөгийг бүртгэсэн байна. Б. Цалингийн хүснэгтээр бодогдсон ХХОАТ-ын дүнг татварын тайланд тайлагнасан дүнтэй тулган баталгаажуулахад нийт бохир дүнгээр 8.7 сая төгрөгийн ХХОАТ-ын хөнгөлөлтийг зөрүүтэй тайлагнасан. Үүнд: 1.Ажилчдаас илүү суутгасан 7.6 сая төгрөг, дутуу суутгасан 0.2 сая төгрөгийн тус тус ХХОАТ-ын хөнгөлөлтийн зөрүү үүссэн ба Ажилтан Ц.Холгерийн 0.9 сая төгрөгийн цалинг ХХОАТ-ын тайланд дутуу тайлагнасан байна.	14.1	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Чимэддорж Ц.Ууганбаяр
3	Бараа материалын дансаар анхан шатны баримт бүрдэл хангаагүйгээр 11.2 сая төгрөгийн материалыг зарцуулсан байна.	11.2	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Чимэддорж Ц.Ууганбаяр
4	Тайлант хугацаанд үндсэн бус үйл ажиллагааны буюу цайны газар, Оч сувилалын орлого 18.3 сая төгрөг Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар ногдуулсан боловч борлуулалтын орлогоор бүртгээгүй байна.	18.3	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Чимэддорж Ц.Ууганбаяр
5	Бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ерөнхий төлөвлөгөөнөөс харьцуулалтын аргаар сонгон шалгаруулсан материалыг хянан шалгахад тайлант хугацаанд 15.2 сая төгрөг нь худалдан авах ажиллагааны журамтай нийцээгүй, баримт бичгийн зөрчилтэй сонгон шалгаруулалт хийгдсэн байна.	15.2	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Чимэддорж Ц.Ууганбаяр
Дарханы дулааны цахилгаан станцын дүн		64.1			
1	Дансны авлагын тайлант оны эхний үлдэгдэл 303.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 1,151.2 сая төгрөгт хүрч 847.7 сая төгрөгөөр, дансны өглөг тайлант оны эхний үлдэгдэл 124.7 сая, эцсийн үлдэгдэл 1,159.4 сая төгрөгт хүрч 1,034.7 төгрөгөөр тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. Үүнээс байгууллага, аж ахуйн нэгжтэй холбоотой 3.5 сая төгрөгийн авлага, 81.5 сая төгрөгийн өглөг нийт 85.0 сая төгрөгийн авлага, өглөгийн үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй, тооцоо нийлээгүй байна.	85.0	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	С.Бямбаахүү Б.Даваадулам
2	Жилийн эцсийн байдлаар тус станцын кассын данс кассын үйл ажиллагааны журамд заасан үлдэгдлээс 9.9 сая төгрөгийн илүү үлдэгдэлтэй байна.	9.9	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	С.Бямбаахүү Б.Даваадулам
3	Тайлант хугацаанд зарцуулсан стандарт ба стандарт бус нүүрсний өртөгт 3.3 сая төгрөгийг илүү тооцоолсон байна.	3.4	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	С.Бямбаахүү Б.Даваадулам
4	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь зохих хууль, дүрэм журам зааврын дагуу шинэчлэгдээгүй байна.		Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	С.Бямбаахүү Б.Даваадулам
Дулааны хоёрдугаар цахилгаан станцын дүн		98.3			
1	Хоёр аж ахуй нэгж байгууллагатай холбоотой 3.5 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй байна.	3.5	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал ТСБХД, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Минжинхүү Д.Бадамлянхуа
2	Тус компани нь тендер шалгаруулалтаар 39.5 сая төгрөгийн трубог гэрээний дагуу худалдан авсан ч гэрээг дүгнэж, хүлээн авсан акт үйлдээгүй байна.	39.5	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал ТСБХД, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Минжинхүү Д.Бадамлянхуа
Налайхын дулааны станцын дүн		43.0			
1	Дансны төлөвлөгөөг Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн дагуу шинэчилж мөрдөөгүй.	-	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Цэрэн, Г.Эрдэнэжаргал
2	Санхүүгийн тайланд татварын авлагыг 0.9 сая, өглөгийг 6.9 сая төгрөгөөр тус тус зөрүүтэй тайлагнагдсан.	7.8	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Цэрэн, Г.Эрдэнэжаргал
3	Дараа тайлангаар олгосон урьдчилгааг тайлант хугацаанд нь хаагаагүй.	14.6	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Цэрэн, Г.Эрдэнэжаргал
Сэргээгдэх эрчим хүчний үндэсний төвийн дүн		22.4			
1	Дансны төлөвлөгөөг Сангийн Сайдын 2014 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн 249 тоот тушаалын дагуу шинэчлээгүй.	-	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	М.Түмэнжаргал, Л.Балган
2	Дараа тайлангаар олгосон урьдчилгааг тайлант хугацаанд хаагаагүй.	24.5	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	М.Түмэнжаргал, Л.Балган
3	Нийгмийн даатгалын байгууллагаас олгосон даатгалын хөнгөлөлтийг орлогоор бүртгээгүй.	0.5	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	М.Түмэнжаргал, Л.Балган
4	Шүүхийн шийдвэрийн дагуу ажилгүй байсан хугацааны нөхөн төлбөрт төлсөн мөнгийг зардлаар тайлагнасан.	10.1	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	М.Түмэнжаргал, Л.Балган
Эрчим хүчний эдийн засгийн хүрээлэнгийн дүн		35.1			
1	Тайлант оны цалингийн зардлаас Хувь хүний орлогын албан татварыг суутгахдаа хоол, унааны мөнгөнөөс нийгмийн даатгалын шимтгэл хассан дүнгээс тооцсон мөн унааны мөнгөнөөс Хувь хүний орлогын албан татварыг суутгаагүй зэрэг зөрчлөөс нийт 0.2 сая төгрөгийн татварыг ажилчдаас илүү суутгасан.	0.2	Зөвлөмж өгөх	Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга, ерөнхий нягтлан бодогч	С.Лхагважаргал
2	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар, Хувь хүний орлогын албан татвар, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын үлдэгдлийг татварын байгууллагатай тулган баталгаажуулахад 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар их хэмжээний өртэй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга, ерөнхий нягтлан бодогч	С.Лхагважаргал
Дарханы дулааны сүлжээний дүн		0.2			

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1	"Увс цахилгаан түгээх сүлжээ" ХХК нь Шинжиан шинфа ХХК-наас 30.0 сая төгрөгийн он дамжсан авлагын үлдэгдэлтэй байна. Тус авлага нь гудамж төслийн хүрээнд агаарын шугамын шинэчлэлийн ажил хийгдсэн байна.	30.0	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал	Р.Нямтуул
2	Компанийн хэмжээнд хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн бүртгэл хөтөлж бүртгэлд тусгаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал	Р.Нямтуул
3	Компани 2016 онд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулсан боловч СТОУС болон гол үйл ажиллагааны онцлог шинжийг тусгаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал	Р.Нямтуул
4	"Увс цахилгаан түгээх сүлжээ" ХХК нь "Увс дулааны станц" ХХК-аас 194.1 сая төгрөгийн эрчим хүчний авлагын үлдэгдэлтэй байна. Авлагын үлдэгдлийг сүүлийн 2 жилийн хугацаанд тооцоо нийлж батлаагажуулаагүй, харилцагч байгууллагатай гэрээ байгуулж чадаагүй байна.	194.1	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал	Р.Нямтуул
5	Компани дотоод аудитор, дотоод хяналтын ажилтантай боловч бодох дотоод хяналт хийх арга аргачлал болох заавар, журамгүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал	Р.Нямтуул
Баруун бүсийн эрчим хүчний системийн дүн		224.1			
1	Кассын тайлангаар анхан шатны зарим баримтын бүрдэл дутуу	4.5	зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Ж.Даш
2	Хөрөнгийн тооллогыг 2018 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрөөр дуусгаж, тооллого явагдсанаас хойш гүйлгээ гарсан дүнгээр тооцоог үнэн зөв бодоогүй байна.	3.5	зөвлөмж өгөх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Ж.Даш
3	Авлага өглөгийн тооцоо нийлж актаар батлаагажуулаагүй хөрөнгө	10.9	Албан шаардлага хүргүүлэх	Ерөнхий нягтлан бодогч	Ж.Даш
4	Энэгдлээрээ анхны өртөөг нөхсөн ашиглагдаж байгаа үндсэн хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэх	8.9	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал	Б.Энхцэцэг
5	ТУЗ-ын гишүүдэд урамшил олгосон	2.7	Төлбөрийн акт тогтоох	Гүйцэтгэх захирал	Б.Энхцэцэг
6	Санхүүгийн байдлын тайланд НДШ-ийн өглөг 118.5 сая төгрөг, НДШ-ийн тайлангаар 96.9 сая төгрөгийн өглөгтэй 21.6 сая төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан байна.	21.6	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал	Б.Энхцэцэг
7	Харуулаар ажиллаж байсан С.Баяртогтоход дээд шүүхийн шийдвэрээр ажилдаа эргүүлэн тогтогдож, ажилгүй байсан хугацааны цалин 3,710,287 төгрөг байгууллагаас олгосон	3.7	Төлбөрийн акт тогтоох	Ерөнхий нягтлан бодогч	Ж.Даш
Дулаан шарын голын дүн		55.8			
1	Гэрээний хугацаа дууссан, гэрээ дүгнэж, ажил хүлээлцсэн акт үйлдээгүй 223.3 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлага бүртгэлтэй байна.	223.3	зөвлөмж өгөх	Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга бөгөөд ерөнхий нягтлан бодогч Авлага, өглөг хариуцсан нягтлан бодогч	О.Ариунболд
2	Урьдчилж төлсөн зардал дансанд бүртгэлтэй 10 харилцагчийн гэрээний хугацаа, ажил үйлчилгээ хийгдээгүй нийт 87.2 сая төгрөгийг урьдчилж төлсөн зардал дансанд дансны ангилал буруу бүртгэсэн байна.	87.2	зөвлөмж өгөх	Авлага, өглөг хариуцсан нягтлан бодогч	Д.Хулан
3	Тайлан онд нэмэгдсэн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийг дахин тооцоолоход 34.9 сая төгрөгийн зардлыг илүү, 2.8 сая төгрөгийн элэгдлийн зардлыг дутуу тооцож, нийт 32.2 сая төгрөгөөр тайлант үеийн зардлыг нэмэгдүүлж, үр дүнг бууруулсан байна	32.2	зөвлөмж өгөх	Үндсэн хөрөнгө хөрөнгө оруулалтын нягтлан бодогч	С.Цэвэлмаа
4	Тус компани нь Нэмэгдсэн өртгийн албан татварт тайлагнах орлого 50.8 сая төгрөгийг бөөн дүнгээр тайлагнасан байна.	50.8	зөвлөмж өгөх	Авлага, өглөг хариуцсан нягтлан бодогч	Д.Хулан
Улаанбаатар цахилгаан түгээх сүлжээний дүн		393.5			
1	Компани нь авлагын насжилтын тайланг бэлтгэдэггүй, найдваргүй авлагын нөөц байгуулаагүй байна	0.0	зөвлөмж өгөх	Санхүү албаны дарга Ерөнхий нягтлан бодогч	Б.Энхмаа Э.Түмэнжаргал
2	Гэрээний хугацаа дууссан 12.6 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагыг он дамжуулан бүртгэж, авлагыг барагдуулах арга хэмжээ аваагүй байна.	12.6	зөвлөмж өгөх	Санхүү албаны дарга Ерөнхий нягтлан бодогч	Б.Нямсамбуу Б.Энхмаа
3	Компанийн санхүү бүртгэлд ашиглаж буй "Даймонд" санхүүгийн програм нь ерөнхий журналын гүйлгээний жагсаалтын харилцагчийн нэр, харилцагчийн код гардаггүй, байгаа нь хөндлөнгийн шалгалт хийхэд хүндрэлтэй байна.	0	зөвлөмж өгөх	Санхүү албаны дарга Ерөнхий нягтлан бодогч	Б.Нямсамбуу Б.Энхмаа
Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээний дүн		12.6			
1	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн Баянхонгор аймгийн Баянлиг-Шинэжинст сумын 35 Кв-ын	144.7	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Баярцогт Б.Наранцэцэг
2	Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам барих ажилд түншлэгчээр оролцож 144.7 сая төгрөгийн өртгийг дуусаагүй барилга дансанд бүртгэсэн. Тус ажил 2017 онд дуусч хөрөнгийг улсын комисст хүлээлгэн өгч, үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа боловч үндсэн хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрч бүртгээгүй байна.	266	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Баярцогт Б.Наранцэцэг
3	Дахин үнэлгээнд хамрагдах 2,574.7 сая төгрөгийн 184,711.92 м.кв 547 газрын газар эзэмших эрхийг баталгаажуулан, кадастрийн нэгдсэн санд бүртгүүлж, 54 газрын гэрчилгээ гараагүйгээс дахин үнэлгээнд хамрагдаагүй байна	3.4	Төлбөрийн акт тогтоох	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Баярцогт Б.Наранцэцэг
4	Насжилт өндөртэй, тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй, төлөгдөх эсэх нь тодорхойгүй бэлтгэн нийлүүлэгчид болон хувь хүнтэй холбоотой 44 харилцагчийн 128.2 сая төгрөг, цахилгаан эрчим хүчний борлуулалттай холбоотой 179 харилцагчийн 112.3 сая төгрөг нийт 240.5 сая төгрөгийн авлага бүртгэлтэй байна. Мөн 2014 онд үүссэн тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй 1 харилцагчтай холбоотой 25.5 сая төгрөгийн өр төлбөр бүртгэлтэй байна.	11.3	Төлбөрийн акт тогтоох	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Баярцогт Б.Наранцэцэг
Эрдэнэт булганы цахилгаан түгээх сүлжээний дүн		425.4			
1	Техник, технологийн шинэчлэлтээс болж хоцрогдон, хэрэгцээгүй болсон сэлбэг хэрэгслийг үнэ хямдруулж борлуулах, актлах шийдвэр гаргаагүй байна.	20.9		АУЭХС ТӨХК-ийн ерөнхий нягтлан бодогч, Богдын гол УЦС ХХК-ийн захирал	С.Ганзориг Ц.Улам-Оргих
2	Элэгдлийн норм, ашиглах хугацаа дууссан мөн осол, гэмтлийн улмаас цаашид ашиглах боломжгүй болсон 8.2 сая төгрөгийн үлдэгдэл өртөгтэй үндсэн хөрөнгийг актуулах шийдвэр гаргуулаагүй байна.	8.2	Зөвлөмж өгөх	АУЭХС ТӨХК-ийн гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий инженер, Дэд захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	А.Пүрэвсүрэн Б.Бээжин Д.Отгонбаяр С.Ганзориг
3	"Тосонцангэл УЦС" ХХК нь 4.9 сая төгрөгийн биет бус хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөөр бүртгэж тайлагнасан байна.	4.9		АУЭХС ТӨХК-ийн ерөнхий нягтлан бодогч, Тосонцангэл УЦС ХХК-ийн захирал	С.Ганзориг Н.Оюунцэцэг
4	Олон жил дамжсан авлагыг барагдуулах ажил хийгээгүй байна	21.1	Зөвлөмж өгөх	Дэд захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч, Дотоод хяналтын албаны дарга, Салбар болон охин компаниудын захирал, нягтлан бодогч нар	Д.Отгонбаяр С.Ганзориг Б.Наваанондэн Г.Бадамхатан Ц.Улам-Оргих
5	"Тосонцангэл УЦС" ХХК нь 7.0 сая төгрөгийн урьдчилж төлсөн зардлыг авлагаар бүртгэж, тайлагнасан байна.	7.0		АУЭХС ТӨХК-ийн ерөнхий нягтлан бодогч, Тосонцангэл УЦС ХХК-ийн захирал	С.Ганзориг Н.Оюунцэцэг
6	Зарим ажиллагсдад олгосон шагналын урамшууллыг нийгмийн даатгалын шимтгэлд хамруулаагүй байна.	8.3	Зөвлөмж өгөх	Дэд захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч, Тооцооны нягтлан бодогч	Д.Отгонбаяр С.Ганзориг Г.Баянжаргал
7	Худалдаж авсан үндсэн хөрөнгийн Нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг төсөвт төлөх татвараас хассан байна.	33.7		Дэд захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч, Борлуулалтын нягтлан бодогч	Д.Отгонбаяр С.Ганзориг Т.Дэлгэрмаа
Алтай-Улиастай эрчим хүчний системийн дүн		104.1			
1	Кассаас дараа тайлангаар шинэ жил, сургалтын зардалд зориулан авсан 8,940.0 мянган төгрөгийг анхан шатны баримтын бүрдэлгүйгээр шууд зардлаар тайлагнасан байна.	8.9	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга бөгөөд Ерөнхий нягтлан бодогч	Саранжав, И.Шүрэнцэцэг
2	Тус компани 2018 оны эцэст нийт 6,384.1 сая төгрөгийн авлагатай тайлагнаснаас дансны болон бусад авлага өмнөх оноос 2,733.9 сая төгрөгөөр өссөн. Үүнээс 38 байгууллагын 315.6 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, НӨАТ-ын 335.0 сая төгрөгийн маргаантай авлага үүссэн, мөн тайлант онд 5,948.0 сая төгрөгийн дансны өр төлбөр үүссэн байна.	650.6	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга бөгөөд Ерөнхий нягтлан бодогч	Саранжав, И.Шүрэнцэцэг

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

3	2018 онд түгээх, хангах үйл ажиллагааны зардлыг батлагдсан төлөвлөгөөнөөс нийт дүнгээр 113.6 сая төгрөгөөр хэмнэлтэй зарцуулсан боловч зардлын ангиллаар авч үзвэл үндсэн ба нэмэгдэл цалин урамшуулал 304.6 сая төгрөгөөр, НДШ 43.8 сая төгрөгөөр, хангамжийн зардал 5.0 сая төгрөгөөр, диспетчерийн үйлчилгээний зардал 35.6 сая төгрөгөөр, харуул хамгаалалтын зардал 3.0 сая төгрөг тус тус төлөвлөснөөс хэтэрсэн байна.	392	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга бөгөөд Ерөнхий нягтлан бодогч	Саранжав, И.Шүрэнцэцэг
4	Тус компани 2018 оны зорилгот төвшний батлагдсан төлөвлөгөөгөөр 98,902.4 сая төгрөгийн борлуулалтын орлоготой ажиллахаас гүйцэтгэлээр 96,256.0 сая төгрөгийн орлого олж, 2,646.4 сая төгрөгөөр тасарсан, улмаар тайлант онд 4,352.2 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна.	4,352.00	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга бөгөөд Ерөнхий нягтлан бодогч	Саранжав, И.Шүрэнцэцэг
Улаанбаатар дулааны сүлжээний дүн		5,403.5			
1	Батлагдсан төлөвлөгөөнд тусгагдаагүй хөрөнгө худалдан авсан.	193.9	Албан шаардлага хүргүүлэх	ХААХ-ын дарга,	О.Гантөмөр
2	Батлагдсан орон тоо, цалингийн зардал хэтрүүлсэн.	602.9	Албан шаардлага хүргүүлэх	ТЭЗХ-ийн дарга	Ж.Отгон
3	Жилийн үр дүнгийн шагналыг батлагдсан төлөвлөгөөнөөс хэтрүүлэн олгосон.	716	Албан шаардлага хүргүүлэх	СБХ-ийн дарга	Д.Төмөртоого
4	Ажлаас халагдсаны тэтгэмжийг давхардуулж олгосон.	503.7	Албан шаардлага хүргүүлэх	ЗХНА-ны дарга	Ш.Туухайнжин
5	Гүйцэтгэх захирлын тушаал буруу гарсантай холбоотой олгосон төлбөрийг зардлаар бүртгэсэн.	6.5	Төлбөрийн акт тогтоох	ЗХНА-ны дарга	Ш.Туухайнжин
6	Гүйцэтгэх захирлын тушаал биелүүлэгүй нэмэгдэл цалин олгосон.	1.6	Төлбөрийн акт тогтоох	ТЭЗХ-ийн дарга	Ж.Отгон
7	Бараа материалын дүнд үнэ цэнийн бууралтыг тооцон бүртгээгүй.	271.4	Албан шаардлага хүргүүлэх	ЗХНА-ны дарга	Ш.Туухайнжин
8	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль зөрчсөн.	1,923.00	Албан шаардлага хүргүүлэх	ЗХНА-ны дарга	Ш.Туухайнжин
9	Бусад урьдчилгаа дансны үлдэгдэлд И-баримт авахгүй байх эрсдэл үүссэн.	554.6	Зөвлөмж өгөх	ЗХНА-ны дарга	Ш.Туухайнжин
10	Импортоор худалдан авсан бараа материалын анхны өртөг тооцолтыг стандартын дагуу хийгээгүй.	87.4	Зөвлөмж өгөх	СБХ-ийн дарга	Д.Төмөртоого
11	Ашиглагдаагүй барааг зөрүүтэй бүртгэх, бүртгэхгүй байх.	35.3	Зөвлөмж өгөх	ЗХНА-ны дарга	Ш.Туухайнжин
Дулааны дөрөвдүгээр цахилгаан станцын дүн		4,896.3			
1	Амралтын болон ажилласан хоног давахсанаас 2 ажилтанд цалин илүү олгосон.	0.8	Албан шаардлага хүргүүлэх	Захирал, Нягтлан бодогч	А.Бямбадорж, Д.Эрдэнэчимэг
2	Шатахуун зарцуулалтын тооцоо хийхгүйгээр 54.9 сая төгрөгийг шатахууны картанд шилжүүлсэн дүнгээр зарлагдсан нь	54.9	Зөвлөмж өгөх	Захирал, Нягтлан бодогч	А.Бямбадорж, Д.Эрдэнэчимэг
3	Санхүүгийн тайланд тайлагнасан авлагаас 188 харилцагчийн 766.4 сая төгрөгийг тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулаагүй, 39 харилцагчийн 595.9 сая төгрөгийн авлагыг 2012 оноос хойш одоо хүртэл барагдуулаагүй зарим харилцагч нар нь тодорхой бус байна.	766.4	Албан шаардлага хүргүүлэх	Захирал, Нягтлан бодогч	А.Бямбадорж, Д.Эрдэнэчимэг
4	2018 онд Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тайланг 4 улирал дараалан илгээгээгүй байна.Цахим тайлангаас тулгаж үзэхэд 2018 оны 1,2,4 улирлын тайланг хадгалсан төлөвт,3 дугаар улирлын тайланг илгээгүй байна.		Зөвлөмж өгөх	Захирал, Нягтлан бодогч	А.Бямбадорж, Д.Эрдэнэчимэг
Эрчим хүчний хөгжлийн төвийн дүн		822.1			
1	Компанийн диспетчерийн зохицуулалтын тайлангаар 2018 оны эцэст нийт 1,072.5 сая төгрөгийн авлагатай тайлагнаснаас дансны болон бусад авлага өмнөх оноос 771.5 сая төгрөгөөр өссөн. Үүнээс 3 байгууллага, хувь хүнтэй холбоотой 59.6 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй байна	59.6	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Балжинням, Б.Баярцэнгэл
2	Тайлант онд зорилгот төвшний төлөвлөгөөгөөр төлбөрт үйлчилгээний орлогыг 14.5 сая төгрөгөөр төлөвлөж гүйцэтгэлээр 326.1 сая төгрөгийн орлоготой ажилласнаас үзэхэд төлөвлөлт үндэслэлтэй хийгээгүй байна. 2018 онд зорилгот төвшний зардал батлагдсан төлөвлөгөөнөөс нийт дүнгээр хэтрээгүй боловч систем хангамжийн зардал 10.7 сая төгрөг, гадаад томилолтын зардал 2.0 сая төгрөг, автомашины урсгал засварын зардал 2.7 сая төгрөг, баяр ёслолын арга хэмжээний зардал 5.0 сая төгрөгөөр тус тус хэтэрсэн, мөн үндсэн бус үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгүй 16.5 сая төгрөгийн зардал гаргасан байна.	37.0	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Балжинням, Б.Баярцэнгэл
3	Тус компанийн ТУЗ-ийн 2018 оны 17 дугаар тогтоолоор ТӨБЗГ-ын мэргэжилтний гадаад томилолтын зардалд 8.3 сая төгрөг, Шинжлэх ухааны их сургуулийн "Эрчим" багт олон улсын тэмцээнд оролцох зардалд 3.0 сая төгрөгийг тус тус олгосон байна	11.3	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Балжинням, Б.Баярцэнгэл
4	Компанийн 2018 оны зорилгот төвшний, худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг батлах тухай ТӨБЗГ-ын 2017 оны 658 дугаар тогтоол, ТУЗ-ийн 2018 оны 04 дүгээр тогтоолоор баталсан "Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө"-ний дагуу шуурхай ажиллагааны зориулалтаар туулах чадвар сайтай Ланд-ТLC200 маркын автомашиныг 228.0 сая төгрөгөөр Таван богд компаниас 2018 оны 9 дүгээр сард худалдан авсан байна. Гэвч уг автомашиныг тус компанийн гүйцэтгэх захирал хот дотор зориулалт бусаар ашиглаж, шатахууны ургуй зардал гаргаж байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Балжинням, Б.Баярцэнгэл
Диспетчерийн үндэсний төвийн дүн		107.9			
1	Хувь хүнээс худалдан авалт хийсэн тухай бүр Ибаримтанд шивүүлсэн боловч ХХОАТ-ын ТТ-12-т бүртгэж татварын байгууллагад хуулийн хугацаанд тайланг илгээдэггүй	-	Зөвлөмж өгөх	Санхүү эдийн засгийн хэлтсийн дарга	Ч.Орхон
2	Төрийн болон орон нутгийн өмчөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан 171 ажиллаас 103 ажлыг түүвэрлэж үзэхэд татварын өртэй, гэрээний бүрдэл дуу, зарим ажил үйлчилгээнд техникийн хяналтын ажлын явцын тэмдэглэлгүй зэрэг зөрчилүүд байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Санхүү эдийн засгийн хэлтсийн дарга	Ч.Орхон
Эрдэнэтийн дулааны цахилгаан станцын дүн		-			
1	Шагнал урамшуулалд 1018 ажилтанд 0.5 сая төгрөгөөр тооцон 509.0 сая төгрөгийг олгосон ба 1 ажилтанд ногдох мөнгөн дүнгийн тооцоололгүй, шалгуур үзүүлэлтгүй, үндэслэлгүй хавтгайруулан олгосон байна.	509.0	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
2	Сургалт, шагнал урамшуулал, байгууллагын 50 жилийн ойн баяр, эмчилгээ, нийт 538.3 сая төгрөгийн зардлыг "Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг" дансанд ангилала буруу бүртгэсэн байна	538.3	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
3	Харьяа дээд байгууллага буюу Эрчим хүчний яамны удирдах албан тушаалтнуудын гадаад томилолтын зардалд 9.6 сая төгрөгийг зарцуулсан	9.6	Төлбөрийн акт тогтоох	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
4	ТУЗ-ийн 2014 оны 23 дугаар тогтоол, шийдвэрээр Ажилгчдын орон сууц бариулах ажлын хэсэг 3 компаниас үнийн санал авч "Соёмбо констракшн" ХХК-тай 2015 оны 2-270/15 тоот гэрээ хийж, 735 ажилгчдын 7 орон сууцны барилгыг 2017 онд багтаан дуусгах байсан боловч өнөөг хүртэл ашиглалтанд оруулаагүй, хүлээлгэж өгөөгүй байна. "ДЦС-3" ТӨЖ орон сууцны дэмжлэг үзүүлэх зардалд 210 ажилтанд 1,546.2 сая төгрөг, 74 ажилчид захиалгын гэрээ хийж урьдчилгаа төлбөрт 871.8 сая төгрөг, нийт 2,418.0 сая төгрөгийг төлсөн байна.	2,418.0	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
5	Байгууллага аж ахуйн нэгжтэй холбоотой 230.3 сая төгрөгийн авлага, 114.1 сая төгрөгийн өглөг, нийт 344.5 сая төгрөгийн авлага, өглөгийн үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй, тооцоо нийлээгүй байна	344.5	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
6	ТӨБЗГ-ын 2017 оны 53 дугаар тогтоолын 1.2-д "Төрийн өмчийн талбай болон бусад эд хөрөнгийг түрээслэхэд түрээслүүлэгч хуулийн этгээдийн удирдлагын тушаалаар комисс байгуулна" гэсэн заалтын дагуу "Билиг арвижих" ХХК-ийг сонгон шалгаруулсан байна. ТӨБЗГ-ын 2017 оны А-5/1859 дүгээр албан бичгээр түрээсийн гэрээг 2017 оны 8 дугаар сарын 20-ны дотор баталгаажуулах гэсэн мэдэгдлийн дагуу гэрээг хүргүүлсэн боловч өнөөг хүртэл ТӨБЗГ гэрээг баталгаажуулаагүй байна.		Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

7	Байгууллагын 50 жилийн ойн баярт зориулсан худалдан авалт хийхдээ нээлттэй сонгон шалгаруулалт хийгээгүй 6 байгууллагатай харьцуулалтын аргаар 182.4 сая төгрөг, 6 байгууллагатай шууд гэрээ хийж 124.7 сая төгрөгийн тус тус зарцуулсан байна	124.7	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
8	Үнсэн сангийн зураг, төсөв гүйцэтгүүлэхээр "Усны эрчим" ХХК-тай 2018 оны 3 дугаар сарын 26-ны өдөр 63/19 дүгээр гэрээ байгуулж, санхүүжилтийн урьдчилгаа 30 хувь, ажил дуусч хүлээн авсаны дараа 70 хувийг шилжүүлэх байсан боловч ажлын гүйцэтгэл дуусаагүй, гэрээ дүгнээгүй байхад 43.0 сая төгрөгийг илүү шилжүүлсэн, Маахууны 840.0 сая төгрөгөөр авахаар төлөвлөсөн боловч 847.2 сая төгрөгөөр худалдан авалт хийж, төлөвлөгөөнөөс 7.2 сая төгрөг илүү зарцуулсан байна.	50.2	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
9	Гүйцэтгэх захирлын 2018 оны 2 дугаар сарын 6-ны өдрийн А/65 дугаар тушаалаар байгуулагдсан Үнэлгээний хорооны гишүүд Шүүх материал КУ-2 худалдан авах тендерийн сонгон шалгаруулалтыг зөв үнэлээгүйгээс гомдол гарсан, Гүйцэтгэх захирлын 2018 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/135 дугаар тушаалаар байгуулагдсан Үнэлгээний хорооны гишүүд мөнгөн тооцоо хийдэг ухаалаг тоолуур худалдан авах тендерийн сонгон шалгаруулалтыг зөв үнэлээгүй байна	-	Албан шаардлага хүргүүлэх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
10	ТӨБЭГ-ын 2017 оны 660 дугаар тогтоолоор тус компанийн 2018 оны эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшин, төлөвлөгөөг 113,121.2 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлэх, 112,962.1 сая төгрөгийн зардал гаргах, 20,989.6 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийгдэхээр батлагдсан байна. Зорилтот түвшингийн нийт зардал 2,191.8 сая төгрөгөөр хэтэрсэн нь байна. Тухайлбал: ажигчдын нийгмийн зардал 101.5 сая, галын аюулын зардал 20.8 сая, удирдлагын зардал 21.4 сая, шатахууны зардал 25.9 сая, түлшний зарцуулалт 196.0 сая, цахилгааны зардал 293.2 сая, урсгал засвар 146.1 сая, хөдөлмөр хамгаалалтын зардлыг 26.1 сая төгрөгөөр тус тус хэтрүүлэн зарцуулжээ.	620.8	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Ерөнхий нягтлан бодогч	Ч.Чинбат Ч.Чулуунчимэг
Дулааны гуравдугаар цахилгаан станцын дүн		4,615.1			
1	"Вивид технологи" ХХК-тай холбоотой 15.0 сая төгрөгийн албан шаардлагыг бүрэн биелүүлээгүй.	15.0	Зөвлөмж өгөх	Захирал Нягтлан бодогч	Б.Отгонсүх М.Лхагвасүрэн
2	Жилийн эцэст 66.5 сая төгрөгийн бэлэн мөнгөний үлдэгдэлтэй, тоолоого үйлдээгүй, кассын үлдэгдлийн дээд хэмжээг баталж мөрдөөгүй.	66.5	Албан шаардлага хүргүүлэх	Захирал Нягтлан бодогч	Б.Отгонсүх М.Лхагвасүрэн
3	Томилолтын зам хөнгөийн зардал хэтрүүлсэн.	1.5	Төлбөрийн акт тогтоох	Захирал Нягтлан бодогч	Б.Отгонсүх М.Лхагвасүрэн
4	Принтерийн хор худалдан авсан гэх 1.0 сая төгрөгийн хүчин төгөлдөр бус баримттай гүйцлээг бүртгэсэн.	1.0	Төлбөрийн акт тогтоох	Захирал Нягтлан бодогч	Б.Отгонсүх М.Лхагвасүрэн
5	Мөнгөн урьдчилгааны тайлан бэлтгээгүй, 34.5 сая төгрөгийн томилолтын урьдчилгааны тооцоо хийгээгүй.	34.5	Албан шаардлага хүргүүлэх	Захирал Нягтлан бодогч	Б.Отгонсүх М.Лхагвасүрэн
6	Нягтлан бодогч нь бэлэн мөнгөний нярвын ажлыг хавсарсан. Мөнгө хүлээн авсан өргөдөл гаргасан хүний гарын үсэггүй 10.7 сая төгрөгийн баримтыг санхүүгийн тайланд тусгасан	10.7	Зөвлөмж өгөх	Захирал Нягтлан бодогч	Б.Отгонсүх М.Лхагвасүрэн
Эгийн голын усан цахилгаан станцын дүн		129.2			
1	Тус компани дотоод аудит хариуцсан орон тооны албан тушаалтантай бөгөөд тайлант жилд хийсэн ажлын тайлангаас харахад нэлээд ажлуудыг хийж байгаа ч дотоод аудитын тайлангийн бүтэц эмх замбараагүй, төлөвлөлтийн шатанд эрсдэл тодорхойлж шалгах асуудал бүрт төлөвлөгөө хөтөлбөр боловсруулж батлуулж ажиллагаагүй, бүтэц зохион байгуулалтын хувьд хараат зарчмаар ажиллаж байгаа нь Дотоод аудитын мэргэжлийн практикийн Олон Улсын стандарт (ДАМПОУС) болон Монгол Улсын Засгийн газрын 2015 оны 483 дугаар тогтоолоор баталсан "Дотоод аудитын дүрэм"-ийн 2.1, 3.1 дэх заалтуудыг тус тус зөрчиж байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Ганбаатар, Ц.Энхцэцэг
2	Шилэн дансны хэрэгжилтийг шалгахад тайлант жилд өмнөө тавьсан зорилтот түвшний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, худалдан авалт түүний гүйцэтгэл, зарцуулсан хөрөнгийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланг цахим хуудсаар мэдээлж байгаа боловч компанийн байранд олон нийтэд ил тод харагдахаар байрлуулсан мэдээллийн самбар байршуулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Ганбаатар, Ц.Энхцэцэг
3	Тайлант жилд 9.3 сая төгрөгийн 5 аж ахуйн нэгж байгууллагатай тооцоо нийлж актаар баталгаажуулаагүй байна.	9.3	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал, Санхүү бүртгэлийн хэлтсийн дарга	Н.Ганбаатар, Ц.Энхцэцэг
Багануурын дулааны станцын дүн		9.3			
1	Нягтлан бодох бүртгэлийн анхан шатны маягыг батлагдсан загвараар хөтөлж, баталгаажуулаагүй мөн бүрдэл дутуу баримтаар ажил гүйлгээ хийсэн байна	41.6	Зөвлөмж өгөх	Төслийн нэгжийн захирал, нягтлан бодогч	Г.Ганзул, Б.Туул
2	Үйлчилгээний хөлсөнд 2.7 сая төгрөгийг урьдчилж гарсан зардалд тусгасан боловч авлагаа барагдуулаагүй байна	2.7	Албан шаардлага хүргүүлэх	Төслийн нэгжийн захирал, нягтлан бодогч	Г.Ганзул, Б.Туул
3	Томилолтын зардалд 3.0 сая, автомашины түлхүүр хийлгэхэд 1.0 сая төгрөгийн зардлыг байгууллагаас зарцуулсан байна	4.1	Албан шаардлага хүргүүлэх	Төслийн нэгжийн захирал, нягтлан бодогч	Г.Ганзул, Б.Туул
Тавантолгой цахилгаан станц төслийн дүн		48.4			
1	Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүдийн цалин 31.3 сая төгрөг, гэрээт ажилтнуудад олгосон 55.7 сая төгрөг нийт 87.0 сая төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэл ногдох орлогоос 20.0 сая төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг төсөвт төлөөгүй байна.	20.0	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	М.Ганбаатар П.Амарцэцэг
2	Тус компани нь тайлант онд https://www.shilendans.gov.mn/ -д бүртгүүлээгүй, шилэн дансанд байршуулах мэдээлгүүдийг байршуулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	М.Ганбаатар П.Амарцэцэг
3	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	М.Ганбаатар П.Амарцэцэг
Таван толгойн түлш дүн		20.0			
Төрийн өмчит хувьцаат компаниудын дүн		20,676.0			
БҮГД ДҮН		22,396.3			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР АКТ

2019 оны 04 дугаар сарын 25

№ 03/262

Улаанбаатар хот

САН - 2019/30/СТМ ТЭЗ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Нэг худалдан авагчийн загварын дагуу Эрчим хүчний зохицуулах хороо оны эцэст зохицуулалт хийснээс зарим харьяа байгууллагуудын батлагдсан зорилтот түвшин биелэхгүй байх эрсдэл гарах, мөн оны эхэнд харилцагч байгууллагуудтай хийсэн борлуулалтын гэрээ зөрчигдөх, үүнээс шалтгаалан хийсвэр дүнгээр найдваргүй авлага үүсэх, үнийн тарифын зохицуулалтыг зорилтот түвшинтэй уялдуулан төлөвлөх шаардлагатай байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3-д “Өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах”, Эрчим хүчний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1-д “Зохицуулах газар нь эрчим хвч үйлдвэрлэх, дамжуулах, тггээх, диспетчерийн зохицуулалт хийх, хангах үйл ажиллагааг зохицуулах чиг үүрэгтэй байна”, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.4-д “Тариф тогтоох аргачлал боловсруулах, тарифын бүтэц тодорхойлох, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн тарифыг хянаж батлах, шалгах, нийтлэх”, 10 дугаар зүйлийн 10.1.1-д “Эрчим хүчний талаарх ойрын болон хэтийн бодлого, чиглэлд үндэслэн төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах” 26.1-д “Тарифыг цахилгаан, дулаан үйлдвэрлэх, дамжуулах, тггээх, диспетчерийн зохицуулалт хийх болон хангах үйл ажиллагаа тус бүрээр тогтооно” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т заасан “аудитын явцад илэрсэн төлбөрийг барагдуулах акт тавих, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөх...”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам”-ын 4.1-т заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Эрчим хүчний тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, зөрчлийг арилгах тодорхой арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх.
2. Албан шаардлагын биелэлтийг 2019 оны 9 дүгээр сарын 01-ний дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Эрчим хүчний сайд Ц.Даваасүрэн, Ерөнхий нягтлан бодогч П.Энхцэлмэг нар т даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ТОГТООСОН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД ТЭРГҮҮДЭХ
АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТОР Б.ДАВААБААТАР

ЗӨВШӨӨРСӨН:

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД
 Ц.ДАВААСҮРЭН
ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БОДОГЧ
 П.ЭНХЦЭЛМЭГ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангаагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д “Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ” гэж заасны дагуу харууцагч албан тушаалтанд харууцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР АКТ

2019 оны 04 дугаар сарын 25

№ 03/261

Улаанбаатар хот

с.н. 2019/30/с.т.а-т.е.з

Сахилгын шийтгэл ногдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.5-д заасны дагуу Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Эрчим хүчний сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллагуудын 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд нэгтгэгдсэн 30 байгууллагаас Дулааны цахилгаан станц-3, Дулааны цахилгаан станц-4, Улаанбаатар дулааны сүлжээ, Хөвсгөл дулааны станц, Эрчим хүчний хөгжлийн төв зэрэг байгууллагууд "Хязгаарлалттай" санал дүгнэлт авсан байна.

Энэ нь санхүүгийн тайлангийн оршин байх, толилуулга ба тодруулга, үнэн зөв байдал, иж бүрэн байх, эрх ба үүрэг гэсэн батламж мэдэгдлийг хангаагүй бөгөөд Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "Төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 14 дүгээр зүйлийн 14.2.3-д "Өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д "Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална", 5.1.4-т "үнэн зөв байх", 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүйн улмаас зөрчил гарсан байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т заасан "аудитын явцад илэрсэн төлбөрийг барагдуулах акт тавих, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөх...", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 4.1-т заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар "Хязгаарлалттай" санал дүгнэлт авсан байгууллагын буруутай албан тушаалтанд холбогдох хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл ногдуулах саналыг эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлж шийдвэрлүүлэх;
2. Цаашид үйл ажиллагаандаа Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон бусад хууль, тогтоомжийг мөрдлөг болгон ажиллах;
3. Албан шаардлагын биелэлтийг 2019 оны 9 дүгээр сарын 01-ний дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Эрчим хүчний сайд Ц.Даваасүрэн, Ерөнхий нягтлан бодогч П.Энхцэлмэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ТОГТООСОН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ
АУДИТОР Б.ДАВААБААТАР

ЗӨВШӨӨРСӨН:
ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЙД
 Ц.ДАВААСҮРЭН
ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БОДОГЧ
 П.ЭНХЦЭЛМЭГ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу хариуцагч албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

ТЭМДЭГЛЭЛ

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 25 lines spaced evenly down the page.

ТЭМДЭГЛЭЛ

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 25 lines spaced evenly down the page.

ТЭМДЭГЛЭЛ

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 25 lines spaced evenly down the page.